

ادیبالتجار - بنده را هم جزو غائبین نوشته اند و حال آنکه همه آقایان دیدند که حاضر بودم .

معاذ الملک - جزو غائبین بکلی نیستند جزو اشخاص نوشته شده است که سر وقت حاضر نشده اند .

ادیبالتجار - وقتیکه آقایان داخل اطاق شدند بنده هم دنبال آقایان وارد اطاق شدم .

آقاسید حسین اردبیلی - در خلاصه مجلس جلسه آتیه یادداشت نشده است .

معاذ الملک - چنان نوشته شده است جلسه آتیه سه ساعت قبل از غروب .

(در این وقت شروع مذاکره و اخذ رأی در مواد نظامنامه داخلی که رجوع بکمیسیون شده بود شده و در هر یک از مواد ذیل رأی گرفته شد ماده ۱۵ - ماده ۳۳ - ماده ۳۴ - ماده ۳۵ - ماده ۳۶ - ماده ۳۷ - ماده ۳۸ - ماده ۴۵ - ماده ۴۶)

جلسه ۳۶

مذاکرات مجلس شورای ملی

بتاریخ شنبه ۲۵ ذی حجه ۱۳۲۷

مجلس سه ساعت بفرود مانده در تحت ریاست آقای مستشارالدوله تشکیل شد و وزرای عظام هم بغیر از وزیر معارف و عدلیه در جلسه حاضر بودند آقای حاج محمد کریمخان غایب بودند .

خلاصه مذاکرات جلسه قبل را معاضد الملک قرائت نمود ذکاء الملک تلگراف واصله از سردار بهادر و مسیویفرم را که مشعر بر شکست اشراقه داغ بود قرائت نمود .

رئیس موضوع مذاکرات جلسه را که ذیلا مندرج است تقریر داشت .

قرائت لایحه وزارت مالیه در مسئله تغییر و تخفیف مالیات پاره ازملاک .

استیضاح آقای وکیلالتجار راجع بعمل تذکره از وزارتین مالیه و خارجه .

سئوال آقای وکیل الرعایا از آقای رئیس الوزراء راجع بمجاهدین .

قرائت قرارنامه بلدیهدرباب فروش جزء کاغذ سیگار و کبریت .

قرائت امتیازنامه بلورسازی .

ذکاء الملک لایحه مورخه ۲۱ ذی حجه ۱۳۲۷ شماره ۳۷۲۷ وزارت مالیه راجع بتحقیق و تعیین پاره تخفیقات و تغییرات قرائت نمود پس از مذاکرات لازمه با حضور وزیر مالیه اظهاراتی که اختیار تحقیق در این موارد از جمله وظایف وزارت معزای الیه می باشد .

آقای وکیلالتجار از وزارتین خارجه و مالیه در خصوص تذکره استیضاح نمودند وزیر مالیه جوابا اظهار داشت که وزارت مالیه در نظر دارد که از این تاریخ بعد تمام عایدات تذکره را جزو مالیه نماید و در خصوص محاسبات سابق تذکره هم وزیر امور خارجه اظهار داشت وزارت خارجه مشغول جمع آوری صورت حساب ولایات است پس از وصول بتوسط وزارت مالیه بمجلس تقدیم خواهد نمود .

آقای وکیل الرعایا در خصوص مجاهدین سئوال کردند که همیشه وزرای عظام چه اقدامی کرده اند

آقای وزیر جنگ و رئیس الوزراء جوابا لایحه ارائه دادند که خلاصه آن مشعر بود بر اینکه مجاهدین واقعی که در این مدت خدمات نمایان بدولت و ملت کرده اند وزارت جنگ آن قبیل مجاهدین را داخل در ردیف نظامی نموده و جزو نظام دولت خوانند و در رؤسای آنها نیز از طرف وزارت جنگ بر تبه صاحب منصبی مفتخر خواهند گردید .

از طرف بعضی وکلای محترم اظهار شد که در این ترتیب وزارت جنگ مجاهدین حقیقی را که در آذربایجان و گیلان و غیره فی الواقع مجاهدت کرده اند در تحت نظر آورده رعایت کامل از آنها و بیایماندگان مجاهدین هم که شهید شده اند بعمل آورد .

وزیر جنگ جواب دادند که این رعایت هم خواهد شد بعد از طرف بعضی وکلای محترم و خود وزیر جنگ تقاضای اخذ رأی شد و مجلس با کثرت تمام این ترتیب وزارت جنگ را تصدیق نمود

آقای وزیر امور خارجه آقای نغمه الملک را بمعاونت وزارت امور خارجه و آقای وزیر داخله آقای قوام السلطنه را بمعاونت وزارت داخله معرفی کردند .

ذکاء الملک صورت انحصار نامه فروش کبریت کاغذ سیگار جزء را که از وزارت داخله پیشنهاد شده بود قرائت نمود .

پس از قدری مذاکرات گفته شد که بدو رجوع بکمیسیون شده بعد در مجلس مطرح شور شود .

وزیر مالیه قانون محاسبات بودجه را که بمعاونت مسیویزو مستشار وزارت مالیه نوشته بودند بمجلس تقدیم نمود و ضمناً تقاضا نمود که وزارت مالیه از مجلس درخواست می نماید که کمیسیونی برای مصارف فوق العاده مهمه فوری انتخاب نماید که وزارت مالیه مصارف فوق العاده را بمشاوره آن کمیسیون برساند .

مذاکرات زیاد بمیان آمد بالاخره رئیس اظهار داشت که نظامنامه داخلی مجلس تمام شده و چنانچه این مصارف فوریت ندارد تا چهار روز دیگر کمیسیون های مخصوص مالیه تشکیل شده بعد صورت را به کمیسیون ارجاع نمایند وزیر مالیه اظهار کرد چند فقره مصارف فوری است که وزارت مالیه نمیتواند آن مصارف را بعهده تاخیر بیندازد .

گفته شد که خوب است که دو رأی گرفته شود اولاً اینکه این مصارف را مجلس بهیئت وزرا رجوع کند یا مسئولیتی که دارند خودشان بعهده بگیرند یا اینکه کمیسیونی مرکب از چند نفر انتخاب شود که بمعاونت آنها مصارف فوری را بموقع اجرا گذارند .

آقای مؤتمن الملک اظهار داشت چون بعضی از آقایان نمایندگان اندهانشان از این مطلب مسبوق نیست بهتر این است که جلسه آتیه در این باب اخذ رأی بشود این تکلیف آقای مؤتمن الملک پذیرفته شد .

جلسه مقارن غروب ختم و جلسه آتیه بروز یکشنبه سه ساعت بفرود مانده اعلام گردید که در آن جلسه شور آخری نظامنامه داخلی مجلس و اخذ رأی در باب تقاضای وزیر مالیه خواهد بود .

جلسه ۳۷

خلاصه مذاکرات مجلس شورای ملی

بتاریخ یکشنبه ۲۶ ذی حجه ۱۳۲۷

سه ساعت قبل از غروب آفتاب در تحت ریاست آقای مستشارالدوله جلسه تشکیل شد آقای حسنعلی خان بواسطه کسالت مزاج از حضور در جلسه معذور بودند آقای میرزا داود خان بعد از تنفس با اجازه ممدت خواستند .

خلاصه مذاکرات جلسه قبل را معاضد الملک قرائت کرد .

ذکاء الملک راپورت کمیسیون اعتبار نامه ها که راجع بود بصحت اعتبارنامه آقای صدرالعلماء وکیل محترم خراسان قرائت نمود در باره صحت انتخاب ایشان رأی علنی گرفته مجلس با کثرت تمام نمایندگی ایشان را تصویب نمود .

لایحه وزارت فوائد عامه باصورت امتیاز نامه بلور سازی قرائت و بر حسب تصویب مجلس رجوع بکمیسیون شد .

رئیس اظهار داشت که جلسه قبل وزیر مالیه برای مصارف فوق العاده مهمه از مجلس تقاضا نمود که کمیسیونی برای مشاوره باوزارت معزای الیه از طرف مجلس معین شود پس از مذاکرات اظهار شد که در جلسه امروز رأی مجلس در اینخصوص استحصالی شود مذاکرات زیاد بمیان آمد بالاخره گفته شد که لازم است آقای وزیر مالیه در مجلس حاضر شوند و توضیحات لازم بدهند تا مجلس رأی خود را اظهار دارد .

شروع بقرائت و شور در چهار ماده نظامنامه داخلی که در کمیسیون اصلاح شده بود گردیده با کثرت تصویب شد .

ده دقیقه اجازه تنفس داده شد در ثانی جلسه تشکیل و در خصوص رأی گرفتن به کلیه نظامنامه داخلی مذاکرات زیاد شد بعضی ها عقیده شان این بود که باید یکمرتبه دیگر قرائت شود بعد اخذ رأی کرد بعضی اظهار داشتند که خوب است بدو به کمیسیون رفته مواد و فصول آنرا مرتب نموده بعد اخذ رأی شود بالاخره رأی علنی گرفته شد باینکه هر کس رأی دارد در همین جلسه بدون قرائت آخری در کلیه نظامنامه اخذ رأی شود قیام نماید با کثرت تصویب شد که در همین جلسه بدون قرائت اخذ رأی شود بقیام و قعود رأی گرفته بالاتفاق تصویب شد ماده آخری نظامنامه که مشعر بر نسخ نظامنامه سابق نیز اخذ رأی گردیده با کثرت نظامنامه داخلی سابق نسخ گردید .

رئیس اظهار داشت که نظامنامه بکمیسیون ارجاع می شود که پس از ربط دادن مواد و فصول آن به طبع رسیده توزیع شود و موادی که راجع بتعیین شعب و کمیسیونها است در جلسه آتیه مجری سایر مواد پس از یک هفته مجری شود خواهد شد .

رئیس اظهار داشت که آقای وزیر مالیه برای دادن توضیحات در خصوص مصارف فوق العاده مهمه حاضر شده اند و لازم است که در مسائل مذاکره توضیح بدهند آقای وزیر مالیه اظهار داشت که پاره مصارف فوق العاده فوری است چنانچه در این جلسه رأی مجلس معلوم نشود دولت دچار مشکلات خواهد شد يك فقره از مصارف لازم حقوق قشونی است که فوراً مامور گیلان شده و باید بزودی عازم